

CARTA DE DRETS I DEURES

dels menors subjectes a mesures d'internament
en els Centres de Reeduació de la Comunitat
Valenciana

30 anys *lleis de símbols*
D'IDENTITAT
GENERALITAT VALENCIANA

GENERALITAT
VALENCIANA
CONSELLERIA DE BENESTAR SOCIAL

CARTA DE DRETS I DEURES

dels menors subjectes a mesures d'internament en els
Centres de Reeducació de la Comunitat Valenciana

L'atenció als menors és una prioritat per a la Generalitat i un compromís amb ells i també amb vosaltres, els joves subjectes a mesures judicials d'internament. Volem assumir el repte d'este treball per aconseguir que amb l'ajuda de tots tingueu una altra oportunitat.

En el temps establert, durant el qual estareu en un centre, l'objectiu dels educadors no es limita a la simple execució i al compliment de la mesura d'internament judicial, sinó que va més enllà, volem treballar amb vosaltres perquè pugueu millorar la vostra formació, perquè s'enfortisquen els vincles amb les vostres famílies i amb la societat, i perquè prengueu consciència de la vostra situació personal i vos prepareu per al futur amb il·lusió.

Esta és l'aposta de la Conselleria de Benestar Social. Estem convençuts que el compliment d'una mesura judicial pot ser una oportunitat si el període d'estada en un centre es convertix en una experiència plenament educativa i integradora. Per a això, durant este període fomentarem tant la formació acadèmica com l'aprenentatge d'habilitats social que vos siguen de utilitat en la vida diària. El nostre objectiu és que pugueu ser capaços d'aconseguir una plena integració social i personal.

El text que trobareu a continuació és un primer pas perquè sapieu que sou una part important d'esta societat, que teniu uns drets garantits i unes obligacions que heu de complir. Si voleu i vos ho proposeu pot ser una etapa de canvi i de nous reptes.

La Consellera de Benestar Social
Asunción Sánchez Zaplana

Acabes d'ingressar en un centre de reeducació de menors.

Els centres de reeducació són establiments residencials de la Generalitat destinats al compliment de les mesures adoptades pels jutges en aplicació de la Llei del Menor.¹

Estos centres disposen d'educadors i de personal tècnic que es van a ocupar d'atendre't, ajudar-te i guiar-te durant la teua estada en el centre, així com d'instal·lacions i recursos materials adequats per a això.

La mesura que has de complir t'obligarà a viure ací durant un període de temps. Has d'aprofitar este temps per a completar la teua formació i aconseguir la maduresa suficient per a viure en llibertat respectant als altres.

Abans que res, has de saber que, durant este període d'internament, i regulats per la normativa vigent, tens una sèrie de drets i deures que has de conèixer i respectar.

1 Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors..

Quins són els teus drets

Estàs obligat a viure ací, per descomptat, però continues formant part de la societat i tens dret a què es respecte la teua forma de ser, la teua manera de pensar i les teues creences religioses.

No pots ser sotmés a tractes degradants o maltractaments de paraula o d'obra, ni ser objecte d'un rigor arbitrari o innecessari en l'aplicació de les normes.

Abans bé, totes les persones que treballen ací estan obligades a vetlar per la teua vida, la teua integritat física i la teua salut, a respectar la teua dignitat i la teua intimitat, a mantindre en secret la teua condició d'internat i a cridar-te pel teu nom.

Has de saber que pots comunicar-te amb els teus pares, els teus representants legals, els teus familiars i amb qualsevol altra persona que siga important per a tu.

També pots parlar a soles amb el teu advocat, amb els jutges i fiscals de Menors i amb els inspectors que visiten el centre.

I, per descomptat, pots disfrutar de les eixides i permisos que et corresponguen, d'acord amb el que preveu les normes.

Tens dret a estar en el centre més pròxim al teu domicili i a no ser traslladat fora de la Comunitat Valenciana, excepte en els casos previstos per la llei.

Si eres mare i els teus fills són menors de tres anys, pots tindre en la teua companyia, dins del centre, sempre que ho autoritze el jutge de menors. Per a això, l'única cosa que has de fer és sol·licitar-ho en el moment de l'ingrés, o una vegada ingressada, al

director del centre o a la Direcció Territorial.² Una vegada admés en el centre, el teu fill passarà a ocupar amb tu l'habitació que et siga assignada, que serà individual i estarà adequada a les seues necessitats.

També tens dret a l'assistència sanitària gratuïta, a rebre l'ensenyança bàsica obligatòria corresponent a la teua edat i a rebre una formació educativa o professional adequada a les teues circumstàncies.

Si ja has complit els setze anys, tens dret a rebre formació laboral, a realitzar un treball remunerat i, en este cas, a les prestacions socials que et corresponguen.

Si encara no has complit els díhuit, tens dret a rebre una educació i formació integral, i a la protecció especial que et correspon pel fet de ser menor d'edat.

En tot cas, tens dret a un programa educatiu individualitzat; o el que és el mateix, a rebre una atenció educativa adaptada a les teues necessitats, que tinga en compte, en la mesura que siga possible, els teus interessos i els teus gustos, i orientada al desenrotllament de les teues aptituds.

Si no estàs d'acord amb alguna cosa, pots fer arribar les teues peticions o les teues queixes al director, a la Direcció Territorial, als jutges i fiscals de Menors, al Defensor del Poble o al Síndic de Greuges.

També pots presentar tots els recursos legals previstos per la llei davant del jutge de Menors, en defensa dels teus drets i interessos legítims.

² Mes concretament, als Servicis Territorials de l'Òrgan de l'Administració del Consell competent en matèria de reeducació de menors. Totes les mencions posteriors a la Direcció Territorial s'entendran referides a estos Servicis Territorials.

Tens dret a rebre informació personal i actualitzada dels teus drets i obligacions, de la teua situació personal i judicial, de les normes del centre, així com dels procediments que cal seguir per a fer-los efectius; en especial, per a formular peticions, queixes o recursos.

També tens dret a què els teus representants legals siguen informats sobre la teua situació i evolució, i sobre els drets que a ells els corresponen.

Finalment, tens dret a l'exercici de tots els drets civils, polítics, socials, religiosos, econòmics i culturals que et corresponguen, excepte quan siguen incompatibles amb l'objecte de la detenció o el compliment de la mesura.

Quins són els teus deures

També tu has de posar de la teua part perquè la teua estada en este centre siga una verdadera oportunitat i no una pèrdua de temps.

En primer lloc, estàs obligat a romandre aquí, a disposició del jutge de Menors, fins a la teua posada en llibertat, i a rebre l'ensenyança bàsica obligatòria que et corresponga.

Durant la teua estada, has de respectar les normes del centre i seguir les instruccions que rebes dels teus educadors, dels teus professors i de la resta del personal.

També has de mantindre una actitud de respecte i consideració cap als altres; en especial, cap a les autoritats, els treballadors i la resta dels interns.

Has de complir les normes d'higiene, sanitàries, de vestuari i de neteja personal establides en el centre, i utilitzar adequadament les seues instal·lacions i els seus mitjans materials.

Has de realitzar les tasques personals obligatòries previstes en el reglament de règim interior per a mantindre el bon orde i la neteja del centre.

I, per descomptat, has de participar en les activitats formatives, educatives i laborals establides, a fi de preparar la teua vida en llibertat.

Quin és el teu règim d'internament

L'ingrés en un centre de reeducació sempre té lloc per orde judicial. Això vol dir que tots els que esteu ací heu ingressat en el centre perquè un jutge de menors així ho ha ordenat.

Potser hauràs ingressat perquè el jutge creu que eres responsable d'uns fets greus i considera convenient que romagues en el centre a l'espera de la celebració del juí.

I també pot ser que el teu juí s'haja celebrat ja i el jutge haja dictat una sentència en què et condemna a complir una mesura en este centre.

Les mesures que pot acordar el jutge en ambdós casos vénen a ser les mateixes. Però si es tracta de mesures d'internament **cautelar** (si el juí encara està pendent de celebrar-se), no poden durar més de sis mesos (encara que és possible prorrogar-les tres mesos més, si és necessari).

La més greu de totes estes mesures és l'internament en **règim tancat**. Per a complir-la has de residir en el centre i realitzar ací totes les activitats formatives, educatives, laborals i d'oci incloses en el programa individualitzat executiu.

Això significa que no podràs participar en les activitats que organitze el centre en l'exterior i que només podràs disfrutar de permisos d'eixida quan hages complert el primer terç del període d'internament, a la vista de la teua bona evolució personal i sempre que el jutge ho autoritze. En este cas, podràs disfrutar de fins a 12 dies de permís a l'any, amb una duració màxima de quatre dies.

La mesura d'internament en **règim semiobert** permet que realitzes fora del centre alguna o algunes de les activitats previstes en el programa individualitzat d'execució.

El nombre d'estes activitats o la seua duració podran ser augmentats o disminuïts pel director del centre, depenent de la teua evolució personal. En el cas que siga negativa, el jutge podrà suspendre-les per un temps determinat, i acordar que dugues a terme totes les activitats dins del centre.

Pel que es referix als permisos d'eixida, podràs disfrutar d'un màxim de quaranta dies a l'any, distribuïts proporcionalment en els dos semestres de l'any, en períodes la duració màxima dels quals no podrà superar els quinze dies. Per a això, hauràs de participar en les activitats previstes en el programa individualitzat d'execució i no tindre pendent de compliment cap sanció disciplinària per faltes greus o molt greus. Els permisos, a més, hauran de ser autoritzats pel director del centre.

La mesura d'internament en **règim obert** permet que realitzes totes les activitats previstes en el programa individualitzat d'execució en l'exterior, però residint en el centre com a domicili habitual, amb subjecció al programa i règim intern del mateix.

Hauràs de romandre en el centre un temps mínim de huit hores diàries, i pernoctar en ell. Encara que si la realització d'alguna activitat formativa o laboral així ho requerix, el director podrà proposar al jutge la possibilitat que no pernoctes en el centre durant un període determinat de temps, i que acudisques a este només amb la periodicitat concreta establida, per a realitzar altres activitats, entrevistes i controls presencials.

Quant als permisos d'eixida, podràs disfrutar d'un màxim de seixanta dies a l'any, distribuïts proporcionalment en els dos semestres de l'any, en períodes la duració màxima dels quals no podrà superar els quinze dies. Per a això, hauràs de participar en les activitats previstes en el programa individualitzat d'execució i no tindre pendent de compliment cap sanció disciplinària per

faltes greus o molt greus. Els permisos hauran de ser autoritzats, també, pel director del centre.

Com presentar peticions i queixes

Durant la teua estada en el centre, podràs formular peticions o queixes, verbalment o per escrit, en sobre obert o tancat, al director o a la Direcció Territorial, sobre qualsevol assumpte relatiu a la teua situació d'internament.

Quan les peticions o queixes que presents al director del centre hagen de ser ateses per la Direcció Territorial, el director s'ocuparà d'enviar-li-les immediatament.

Totes les teues peticions o queixes seran contestades tan prompte com siga possible i, en tot cas, en el termini de vint dies hàbils. Quan es considere necessari demanar-te algun aclariment, el termini per a contestar a la teua queixa o petició podria allargar-se fins a deu dies hàbils més.

També podràs dirigir peticions o queixes per escrit, en sobre obert o tancat, als jutges i fiscals de Menors, al Defensor del Poble i al Síndic de Greuges. Si així ho desitges, podràs entregar-se-les al director, o enviar-les a la Direcció Territorial, perquè siguen ells els que les facen arribar als seus destinataris.

Totes estes peticions i queixes seran registrades, perquè quede constància que les has presentat. Una vegada cursades, seràs informat del tràmit realitzat. També seràs informat de la resolució adoptada tan prompte com esta es produïska. En el cas que no estigues d'acord amb ella, podràs presentar un recurs.

Com presentar un recurs

Si el teu advocat o tu mateix presenteu el director un recurs per escrit contra alguna resolució, el director haurà de posar-ho del jutge de Menors eixe mateix dia o, com molt tard, l'endemà.

Si li dius al director, encara que només siga de paraula, que tens intenció de presentar un recurs contra alguna resolució, este haurà de comunicar-li'l al jutge de Menors eixe mateix dia o, com molt tard, l'endemà, i haurà de fer el que el jutge li ordene per a poder sentir les teues al·legacions.

Normes disciplinàries

Tots els centres de reeducació compten amb una sèrie de normes disciplinàries que han de ser respectades pels que vivim o treballem en ells. Eixes normes estan agrupades en un document que s'anomena *Reglament de Règim Intern*, del que et serà facilitada una còpia en el moment del teu ingrés en el centre.

Eixes normes no estan ací perquè sí. Tenen la finalitat de contribuir a la seguretat i convivència ordenada en els centres, i estimular el sentit de la responsabilitat i la capacitat d'autocontrol dels menors interns.

L'incompliment d'alguna d'estes normes constituïx una falta disciplinària i pot comportar una sanció.

Les faltes es classifiquen en molt greus, greus i lleus, depenent del grau de violència desenrotllada per l'infractor, la seua intenció, la importància del resultat i el nombre de persones ofeses.

Les sancions que poden imposar-te si comets una falta molt greu són les següents:

- a) La separació del grup per un període de tres a set dies en casos d'evident agressivitat, violència i alteració greu de la convivència.
- b) La separació del grup durant tres a cinc caps de setmana.
- c) La privació d'eixides de cap de setmana de quinze dies a un mes.
- d) La privació d'eixides de caràcter recreatiu per un període d'un a dos mesos.

Si la falta que comets és greu, poden imposar-te la sancions següents:

- a) Les mateixes que en l'apartat anterior, amb la duració següent: dos dies, un o dos caps de setmana, un a quinze dies, i un mes respectivament.
- b) La privació de participar en les activitats recreatives del centre durant un període de set a quinze dies..

I si és lleu, les sancions que poden imposar-te són les següents:

- a) La privació de participar en totes o algunes de les activitats recreatives del centre durant un període d'un a sis dies.
- b) L'amonestació.

Són faltes molt greus:

- a) Agredir, amenaçar o coaccionar de forma greu a qualsevol persona dins del centre.
- b) Agredir, amenaçar o coaccionar de forma greu, fora del centre, a un altre menor internat o a personal del centre, o una autoritat o agent de l'autoritat.
- c) Instigar o participar en motins, insubordinacions o desordres col·lectius.
- d) Intentar o consumir l'evasió de l'interior del centre o cooperar amb altres interns en la seua producció.
- e) Resistir-se activament i greument al compliment d'ordes rebudes del personal del centre en l'exercici legítim de les seues atribucions.

- f) Introduir, posseir o consumir en el centre drogues tòxiques, substàncies psicotròpiques o estupefaents o begudes alcohòliques.
- g) Introduir o posseir en el centre armes o objectes prohibits pel seu perill per a les persones.
- h) Inutilitzar deliberadament les dependències, materials o efectes del centre o les pertinences d'altres persones, causant danys i perjuís superiors a 300 euros.
- i) Sostroure materials o efectes del centre o pertinences d'altres persones.

Són faltes greus:

- a) Agredir, amenaçar o coaccionar de manera lleu a qualsevol persona dins del centre.
- b) Agredir, amenaçar o coaccionar de manera lleu, fora del centre, a un altre menor internat, o a personal del centre o autoritat o agent de l'autoritat.
- c) Insultar o faltar greument al respecte a qualsevol persona dins del centre.
- d) Insultar o faltar greument al respecte, fora del centre, a un altre menor internat, o a personal del centre o autoritat o agent de l'autoritat.
- e) No retornar al centre, sense causa justificada, el dia i hora establits, després d'una eixida temporal autoritzada.
- f) Desobeir les ordres i instruccions rebudes del personal del centre en l'exercici legítim de les seues funcions, o resistir-se passivament a complir-les.
- g) Inutilitzar deliberadament les dependències, materials o efectes del centre, o les pertinences d'altres persones, causant danys i perjuís inferiors a 300 euros.

- h) Causar danys de quantia elevada per negligència greu en la utilització de les dependències, materials o efectes del centre, o les pertinences d'altres persones.
- i) Introduir o posseir en el centre objectes o substàncies que estiguen prohibides per la normativa de funcionament intern diferents de les previstes en els paràgrafs g) i h) de l'article anterior.
- j) Fer eixir del centre objectes l'eixida del qual no estiga autoritzada.
- k) Consumir en el centre substàncies que estiguen prohibides per les normes de funcionament intern, diferents de les previstes en el paràgraf g) de l'article anterior.
- l) Autolesionar-se com a mesura reivindicativa o simular lesions o malalties per a evitar la realització d'activitats obligatòries.
- m) Incomplir les condicions i mesures de control establides en les eixides autoritzades..

Són faltes lleus:

- a) Faltar lleument al respecte a qualsevol persona dins del centre.
- b) Faltar lleument al respecte, fora del centre, a un altre menor internat, o a personal del centre o autoritat o agent de l'autoritat.
- c) Fer un ús abusiu i perjudicial en el centre d'objectes i substàncies no prohibides per les normes de funcionament intern.
- d) Causar danys i perjuís de quantia elevada a les dependències materials o efectes del centre o en les pertinences

d'altres persones, per falta d'atenció o de diligència en la seua utilització.

- e) Alterar l'orde promovent altercats o baralles amb companys d'internament.
- f) Qualsevol altra acció o omissió que implique incompliment de les normes de funcionament del centre i no tinga consideració de falta greu o molt greu.

Què pots fer si no estàs d'acord amb la sanció que t'han imposat

Si no estàs d'acord amb la sanció que t'ha sigut imposada, pots presentar un recurs davant del jutge de Menors, abans de l'inici del seu compliment.

Pots presentar-ho per escrit o verbalment davant del director del centre, qui, en el termini de vint-i-quatre hores, haurà de remetre la teua escrit o el testimoni de la teua queixa verbal al Jutge de Menors. El jutge confirmarà, modificarà o anul·larà la teua sanció en el termini màxim de dos dies.

Estos recursos també podran ser presentats pel teu advocat.

Esperem que esta informació t'haja servit per a conèixer els teus drets i obligacions, el règim d'internament en què et trobes, les normes disciplinàries del centre i els mitjans de què disposes per a formular peticions, queixes o recursos.

Esperem, també, que sàpies aprofitar la teua estada en el centre per a millorar la teua formació, per a créixer com a persona i, sobretot, per a aprendre a viure en llibertat respectant els drets dels altres.

PART DE PETICIÓ (VERBAL)

En el dia de hui, compareix el/la menor: _____

qui formula verbalment la següent petició, dirigida a: _____
_____:

A _____, d _____ de _____.

Signat: _____
(el/la menor)

RESOLUCIÓ DE LA PETICIÓ

Data:

Signat: _____ Signat: _____

(el/la menor)

(del centre)

PART DE PETICIÓ (PER ESCRIT)

El/la menor: _____
formula la següent petició, dirigida a: _____
_____:

A _____, d _____ de _____.

Signat: _____
(el/la menor)

RESOLUCIÓ DE LA PETICIÓ

Data:

Signat: _____ Signat: _____

(el/la menor)

(del centre)

PART DE QUEIXA (VERBAL)

En el dia de hui, compareix el/la menor: _____
_____ qui formula verbalment la següent queixa, dirigida
a: _____

A _____, d _____ de _____.

Signat: _____
(el/la menor)

RESOLUCIÓ DE LA QUEIXA

Data:

Signat: _____ Signat: _____

(el/la menor)

(del centre)

PART DE QUEIXA (PER ESCRIT)

El/la menor: _____
formula la següent queixa, dirigida a: _____
_____:

[illegible]

A _____, d _____ de _____.

Signat: _____
(el/la menor)

RESOLUCIÓ DE LA QUEIXA

Data:

Signat: _____ Signat: _____

(el/la menor)

(del centre)

INTERPOSICIÓ DE RECURS (VERBAL)

AL JUTJAT DE MENORS NÚM ____ DE _____.

En el dia de hui compareix el/la menor _____

qui, en l'exercici del dret d'interposar recurs contra una resolució dictada en l'execució de la mesura imposada, en virtut de l'article 52.1 de la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, i de l'article 57.4 del Reial Decret 1774/20004, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors,

MANIFIESTA:

A _____, d _____ de _____.

Signat _____
(el/la menor)

INTERPOSICIÓ DE RECURS (PER ESCRIT)

AL JUTJAT DE MENORS NÚM. _____ DE _____.

Jo, _____, en l'exercici del dret a interposar recurs de forma escrita contra una resolució dictada per a l'execució de la mesura imposada, en virtut de l'article 52.1 de la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, i l'article 57.4 del Reial Decret 1774/2004, de 30 de juliol, per el que s'aprova el Reglament de la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors,

MANIFIESTE:

A _____, d _____ de _____.

Signat _____
(el/la menor)

TELÈFONS D'INTERÈS

JUTJATS	PROVÍNCIA	TELÈFON
Jutjat de Menors núm. 1	ALACANT	965.93.58.54
Jutjat de Menors núm. 2	ALACANT	965.93.58.57
Jutjat de Menors núm. 3	ALACANT	965.93.58.91
Jutjat de Menors núm. 1	VALÈNCIA	96.192.91.14
Jutjat de Menors núm. 2	VALÈNCIA	96.192.91.15
Jutjat de Menors núm. 3	VALÈNCIA	96.192.91.16
Jutjat de Menors núm. 4	VALÈNCIA	96.192.91.17
Jutjat de Menors núm. 1	CASTELLÓ	964.62.15.93

FISCALÍA	PROVÍNCIA	TELÈFON
Secció de Menors	ALACANT	965.93.58.82
Secció de Menors	VALÈNCIA	96.192.91.39
Secció de Menors	CASTELLÓN	964.621.587

CONSELLERIA DE BENESTAR SOCIAL	PROVÍNCIA	TELÈFON
Unitat de Mesures Judicials	ALACANT	966.47.82.72
Unitat de Mesures Judicials	VALÈNCIA	96.386.04.24
U Unitat de Mesures Judicials	CASTELLÓ	964.72.62.61

Síndic de Greuges	965.937.500 CENTRALETA	900.210.970
Defensor del Pueblo	914.327.900 CENTRALETA 24 HORES	900.101.025

